«به نام خدا»

زمستان ۱۳۹۷

محتوای فنی یازدهمین نبرد هوش مصنوعی شریف

«بخش نخست: راهنمای Git»

مهران حسينزاده

فهرست مطالب

۱. کیت چیست۱
۲. شروع به کار با سایت GitHub
۲.۱. عضویت و ورود به سایت
۲.۲. ساختن repository
۳. نصب gitgit
۴. اتصال repository و پوشهٔ محل کد به هم
۵. مفاهیم و دستورات مهم git
staging area .۵.۱
ادمlocal repository .۵.۲
remote repository .۵.۳
stashing .۵.۴
۵.۵. branching المحتود
git branch .۵.۵.۱ ه
git checkout .۵.۵.۲
۱۳ git merge .۵.۵.۳
۶. مدیریت و مشاهدهٔ تغییرات و وضیعت git
۱۳git log ۶.۱
١٣gitk ۶.۲
١٣git status ۶.٣
۷. ابزارهای صفحهٔ repository در GitHub
۷.۱. سربرگ Code
۷.۲. سربرگ Wiki
 ۷.۳. سربرگ Insights
۸. امکانات git در DEاها
۹. لینکهای مفید و منابع

Sharif Al Challenge

۱. گیت چیست؟

git ابزاری برای تسهیل مشارکت در انجام پروژههای کامپیوتری و مدیریت تغییرات و نسخههای مختلف آن او mir با استفاده از git میتوانید در قالب گروههای کوچک و بزرگ به انجام پروژهها بپردازید، با امکانات آن از فعالیتها و ریزتغییرات اعمال شده توسط هم گروهیهایتان اطلاع یابید، مسیر اجرای پروژه را شاخهبندی کنید و کار خود را با اطمینان خاطر با آنها ادغام کنید. علاوه بر این، ابزار git حتی در پروژههای تکنفره نیز برای نگهداری تغییرات نسخه های مختلف کدها و مدیریت آنها مفید است.

۲. شروع به کار با سایت GitHub

۲.۱. عضویت و ورود به سایت

برای شروع به کار با گیت لازم است تا ابتدا حساب کاربری خود در سایت github.com را بسازید و وارد آن شوید. این کار به راحتی در صفحهٔ اصلی این سایت قابل انجام است.

۲.۲. ساختن repository

repository در گیت، محلی برای ساختن و مدیریت یک پروژهٔ جدید و تعریف افراد مشارکت کننده در آن است. برای ساختن یک repositories جدید کافی است تا در صفحهٔ شخصی خود و در بخش repositories از دکمهٔ New استفاده کنید.

سپس با انتخاب یک نام و توضیح اختیاری برای پروژه مورد نظرتان می توانید کار را شروع کنید. هم چنین در این صفحه تنظیماتی برای private یا public بودن repository و نیز اضافه شدن فایلهایی مثل gitignore. و README و جود دارد که دربارهٔ آن جلوتر صحبت خواهیم کرد.

پس از ساختن repository و ورود به صفحهٔ آن، می توانید سایر اعضای گروه خود در github را از بخش repository در زیر تنظیمات Settings به کمک نام کاربری آنها یا آدرس ایمیل شان به این Settings دعوت کنید. افرادی که به این شکل اضافه شوند، امکاناتی نظیر clone کردن پروژهٔ گیت، دیدن فایلهای آن و نیز اعمال تغییرات در فایلها یا ساختار git را دارند؛ البته سازندهٔ repository می تواند این امکانات یا دسترسیها را در تنظیمات مربوط به repository تغییر دهد.

پس از ساختن repository لازم است تا محل(directory) مربوط به پروژه در کامپیوتر خود را به این repository متصل کنیم. رویهٔ کلی به این صورت است که شما می توانید در این محل تغییرات خود بر پروژهٔ

اصلی را اعمال کنید و سپس این تغییرات را با استفاده از دستورات git به اطلاع دیگر همکارانتان در پروژه نیز برسانید.

۳. نصب git

برای کار با repository در سیستم خودتان، ابتدا باید git را نصب کنید. برای نصب گیت بر روی سیستم عامل خود می توانید از این لینک استفاده کنید:

https://git-scm.com/download

۴. اتصال repository و پوشهٔ محل کد به هم

در این مرحله کافی است تا در صفحهٔ اصلی repository و از سربرگ Code لینک repository را کپی کرده و سپس در محل آدرس مورد نظرتان در ترمینال دستور clone را به صورت زیر وارد کنید:

git clone "your repository's link"

اکنون همه چیز برای شروع کار آماده است. با این کار فایلهای مربوط به پروژه به همراه برخی فایلهای تنظیمات git به محل پروژه تان اضافه می شوند که مهم ترین آنها عبار تند از:

- git: این پوشه که به صورت خودکار ساخته می شود و حاوی تنظیمات مخصوص git است، نشان دهندهٔ آن است که direcotory مورد نظر یک git repository است). پروژهٔ شما hidden است).
- gitignore: در هر پروژه ممکن است فایلهایی وجود داشته باشند که به علت حجم زیاد (مثل کتابخانهها) یا مسائل امنیتی (مثل اطلاعات مربوط به استفاده از api در پروژه) و یا بیارتباط بودن به کد پروژه (مثل فایلهای exe. یا o.) نخواهیم در repository قرار داده شوند. این کار با اضافه کردن اسم یا الگوی این فایلها یا directoryها به لیست موجود در فایلی به این نام ممکن است (این فایل نیز در محل پوشهٔ پروژه hidden است).
- در لینک زیر می توانید الگوهای مفیدی برای استفاده در فایل gitignore. بسته به زبان برنامهنویسی خود، IDE مورد استفاده تان، سیستم عامل یا platformهای پرکاربرد پیدا کنید:

https://www.gitignore.io

readme: این فایل به نوعی توضیح کلیت پروژه یا توضیحاتی درباره نحوهٔ استفاده یا کارکرد
 بخشهایی از آن است که توصیه میشود در repository قرار داده شود.

از این جا به بعد یک repository را clone کرده و ادامه توضیحات را با آن جلو میبریم:

```
Cloning into 'GitHubTutorial'...
remote: Enumerating objects: 3, done.
remote: Counting objects: 100% (3/3), done.
remote: Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0), pack-reused 0
Unpacking objects: 100% (3/3), done.
```

شکل ۱ خروجی clone

۵. مفاهیم و دستورات مهم git

در این بخش به معرفی مفاهیم و دستورات مهم git میپردازیم. دقت کنید که تمام دستورات زده شده در ترمینال تنها در دیرکتوری مربوط به repository (که حاوی پوشه git. است) معنا دارند.

staging area . 4.1

staging area حافظهای است که فایلها یا پوشههایی را که در directory کاری شما ساخته یا ویرایش شدهاند و آمادهٔ ثبت برای اضافه شدن به git هستند در خود نگه می دارد. برای اینکه ایجاد یا تغییر یک فایل یا staging area اعمال کنیم از دستور add استفاده می کنیم؛ مثلا:

git add "your created/modified file or directory"

در ادامهٔ کار با پروژهٔ clone شده در قسمت قبل، فایل های HelloWorld2.c و HelloWorld2.c را که دارای کد زیر هستند add می کنیم:

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    char* str = "Hello, World!";
    printf("%g", str);
    return 0;
}
```

شكل code ۲ فايلهاي HelloWorld.c و HelloWorld2.c

git add HelloWorld.c HelloWorld2.c

شکل ۳ اضافه کردن فایلهای کد به staging area

همچنین دستور زیر به صورت خودکار تمام فایلها یا پوشههای جدید یا ویرایش شده را اضافه می کند:

git add.

طبیعی است که فایلها یا پوشههای قرار گرفته در لیست gitignore. با دستورات بالا اضافه نمی شوند.

همچنین می توان با دستور زیر یک فایل اضافه شده به staging area را از آن حذف کرد؛ در این صورت در commit بعدی (که در بخش بعد توضیح داده خواهد شد) این فایل از این repository حذف خواهد شد:

git rm --cached "your created/modified file or directory"

local repository . 4. Y

فایلهای اضافه شده به staging area باید در پایگاهداده (database) گیت ذخیره شوند تا بتوان تغییر اضافه شده در مرحله جدید را تحت عنوان commit اضافه کرد. local repository محلی برای نگهداری همین تغییرات اعمال شده، در کنار تغییرات احتمالی ایجاد شده توسط سایر مشارکتکنندگان پروژه است. با استفاده از دستور commit می توان فایلهایی را که با دستور add به دستور staging area اضافه شدهاند به commit اضافه کرد. در هر commit اطلاعاتی نظیر تاریخ commit، پدیدآورندهٔ آن و پیام آن ذخیره می شود، بسیار مهم است که commit سایل جدید اضافه شده با دستور زیر هنگام commit داشته باشد:

git commit -m "your commit message"

در این جا تغییرات stage شده در مرحله قبل را commit می کنیم:

git commit -m "Our First Commit!"
[master 3d0ec36] Our First Commit!
2 files changed, 14 insertions(+)
 create mode 100644 HelloWorld.c
 create mode 100644 HelloWorld2.c

شکل ۴ commit کردن و خروجی آن

remote repository . 2. T

remote repository نسخهای از پروژهٔ شماست که در سرورهای تحت وب git ذخیره شدهاند؛ این همان remote repository ما به اشتراک بگذارید. چنانچه پروژهٔ خود را با روش جایی است که می توانید کد خود را با دیگر collaborator ها به اشتراک بگذارید. چنانچه پروژهٔ خود را با روش remote repository این نام را می توانید داده با دستور زیر مشاهده کنید:

git remote

کار با remote repository دو بخش دارد:

• اضافه کردن تغییرات commit شدهٔ خودتان به remote repository (که در remote تغییرات commit شما ذخیره شدهاند): برای این منظور از دستور push استفاده می شود؛ که در آن origin نام repository است (دربارهٔ branch در بخش بعدی توضیح داده شده است):

git push origin "your branchname, like master"

push کردن commit اعمال شده در مرحلهٔ قبل با دستور commit کردن

```
Counting objects: 3, done.

Delta compression using up to 4 threads.

Compressing objects: 100% (3/3), done.

Writing objects: 100% (3/3), 394 bytes | 0 bytes/s, done.

Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0)

To https://github.com/ /GitHubTutorial.git

28af4f8..3d0ec36 master -> master
```

شکل ۵ خروجی push

گرفتن تغییرات commit شده در remote که هنوز در local شما ثبت نشدهاند: برای این کار نیز از دستور استفاده می کنیم، که در آن نام branch و remote repository مانند دستور قبل معرفی می شوند:

git pull origin "your branchname, like master"

در حقیقت عمل pull ترکیب دو عمل fetch و fetch است؛ به این ترتیب که ابتدا در pull تغییرات محدید اعمال شده در remote را به local میآورد و سپس در دستور merge آنها را با وضعیت branch حدید اعمال شده در local ادغام میکند. این ادغام گاهی اوقات به صورت اضافه کردن خط کدهایی است که توسط دیگران در emote دخیره شدهاند؛ اینگونه تغییرات را خود ابزار git به صورت خودکار مدیریت میکند. اما گاهی اوقات این ادغام باعث ایجاد conflict میشود؛ به این معنا که تغییرات اعمال شده در remote با نسخهٔ موجود در این باره ما تضادی دارند که نیاز است به صورت آگاهانه و توسط کاربر دربارهٔ آن تصمیم گرفته شود. در این باره جلوتر بیشتر صحبت خواهیم کرد.

برای بررسی دقیقتر، pull را در سه حالت زیر درنظر می گیریم (تمام شکلها خروجی دستور git pull origin master هستند):

◄ مشار کت کنندهٔ دیگر در پروژه، تنها فایلها یا directoryهای جدیدی را اضافه و مشال کردهاست؛ در این حالت با pull این فایلها و pushهای جدید اضافه می شوند. در مثال زیر، فایل HelooWorld3.c توسط شخص دیگری push شده است:

شكل ع نتيجه pull و اضافه شدن فايل جديد

◄ در این حالت، فایل HelloWorld.c توسط شخص دیگری ویرایش شده است (تبدیل نام متغیر HelloWorld.c به str به HelloWorld_str به اخرین وضعیت working directory)، اما در HelloWorld_str عمیل auto-merge را انجام داده و ویرایش انجام شده در working directory اعمال می شود:

شكل ۷ نتيجه pull و تغيير نام متغير pull

◄ در این حالت فرض کنید که کاربر دیگری نام متغیر را به remote_str تبدیل کرده است و سپس این تغییر را pull و push کرده است؛ اما همزمان کاربری که دستور push را اجرا کرده است؛ اما همزمان کاربری که دستور local_str تغییر کرده است نام این متغیر را در pull توسط این کاربر به صورت زیر است:

شكل ٨ نتيجه pull با وجود تغييرات ذخيره نشده

هرگاه یک کاربر تغییرات local ذخیره نشدهای داشتهباشد، قبل از pull کردن این تغییرات باید stash یا commit شوند. (درباره stash در بخش های جلوتر توضیح داده خواهد شد) پس از add کردن و commit کردن تغییرات اعمال شده خروجی زیر داده می شود:

برخلاف حالت قبل که وضعیت remote repository بود، اینجا working directory حاوی تغییرات شده از پروژه در remote repository بود، اینجا commit یا stash جاوی تغییرات ذخیرهنشده ای است که باید قبل از pull بالا به این معنی است که git نتوانسته است به صورت حل این مسئله با pull خروجی local بالا به این معنی است که local کاربری که خود کار، تغییرات اعمال شده را با حالت فعلی local ادغام کند (اگر تغییرات اعمال کاربری که pull را اجرا کرده است مستقل از تغییرات اعمال شده به وسیلهٔ pull بودند، همهٔ این فرایند ادغام به صورت خود کار انجام می شد)؛ در این مرحله فایل HelloWorld.c برای این کاربر به صورت زیر است:


```
#include <stdio.h>
int main()
{

<<<<<< HEAD
    char* local_str = "Hello, World!";
    printf("%g", local_str);

=====
    char* remote_str = "Hello, World!";
    printf("%g", remote_str);

>>>>>> b42aa017d7ca854fd6bd92f2ac094ef13e943cd9
    return 0;
}
```

شكل ۱۰ وضعيت فايل HelloWorld.c در working directory بعد از pull

در این فایل بخشهایی که git نتوانستهاست آنها را بهصورت خودکار merge کند، با علامتهای مخصوصی مشخص شدهاند؛ تغییرات local از علامت >>>>>> تا ====== و تغییرات حاصل از push از push از ====== تا <<<<< هستند. حال تصمیم برای انتخاب یکی از آنها به عهدهٔ خود کاربر است تا با ویرایش منطقی کد و مقایسه با کد pull شده نسخه نهایی را انتخاب کند. همچنین بعد از resolve کردن این conflict در فایل موردنظر، این تغییر نهایی باید push و commit شود.

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    char* remote_str = "Hello, World!";
    printf("%g", remote_str);
    return 0;
}
```

شكل ۱۱ فايل HelloWorld.c پس از ادغام دستى

stashing . 4.4

همانطور که در بخش قبل اشاره شد، در فرایند pull لازم است تا تغییرات local ذخیرهنشده، ابتدا در جایی ذخیره شوند و پس از آن عمل pull انجام شود. یک راه برای این کار، مطابق بالا، commit کردن آنهاست؛ اما خیلی اوقات به دلایل منطقی تغییراتی که تاکنون در local خود اعمال کردهایم هنوز کامل نیستند یا ایراداتی دارند که برای رفع آنها و commit کردن آنها به pull نیاز داریم. در این حالت می توان از stash استفاده کرد (از stash می توان برای switch کردن کار بین horanch کردن کار بین (stash کردن کار بین استفاده کرد). در این تغییرات نسبت به آخرین یک پشته (stack) از تغییرات ناتمام (unfinished changes) ذخیره می شوند؛ این تغییرات نسبت به آخرین

commit در این پشته ذخیره می شوند و می توانند به انتخاب کاربر در هر زمانی مجددا اعمال شوند. دستورات مرتبط با stashing عبارتاند از:

≥ stash کردن:

git stash

این دستور تغییرات ذخیره نشده را وارد پشته می کند.

ایست stash ها: ◄

git stash list

این دستور لیستی از همهٔ stashهای موجود در پشته را نشان میدهد که هریک از آنها با یک نام و توضیح مشخص شدهاست.

≼ حذف یک stash از پشته

git stash drop "stash_name"

دستور بالا stashی را که با stash_name مشخص شده است از پشته بیرون می اندازد (اسم stash) از لیستی که در قسمت قبل معرفی شد، قابل دیدن است). همچنین استفاده از این دستور به صورت git stash آخرین stash اضافه شده به پشته را پاک می کند.

apply ≺ردن stash کردن

git stash apply "stash_name"

دستور بالا stashی را که با stash_name مشخص شده است، روی stash اعمال کرده و باز می گرداند. همچنین استفاده از این دستور به صورت git stash apply به صورت خودکار آخرین stash اضافه شده به پشته را اعمال می کند.

pop ∢

git stash pop

این دستور ترکیب دو دستور git stash apply و git stash drop است.

بنابراین، pull کردن با وجود داشتن تغییرات local ذخیرهنشده ای که نمیخواهیم commitشان کنیم، به صورت مجموعه دستورات زیر قابل انجام است:

git stash

git pull

git stash pop

پس از آن، رفع کردن conflictهای احتمالی مشابه توضیحات قبل است.

branching . 4. 4

همانطور که گفته شد، git برای ذخیرهٔ پروژه، commit را در پایگاه دادهٔ موجود در git برای ذخیره میکند. branch در واقع یک اشاره گر (pointer) به یک branch خاص در branch است؛ ذخیره میکند. branch در واقع یک اشاره گر اضافه می شوند. از branch می توان در هر branch به صورت linked list در ادامهٔ همین اشاره گر اضافه می شوند. از branch برای تقسیم کردن و مدیریت ماهیت تغییرات ایجاد شده در repository استفاده کرد. به صورت پیش فرض، هر branch یک branch به نام master دارد که branch اصلی پروژه است. دستورهای مهم برای کار با branch عبار تند از:

git branch . 4.4.1

از این دستور می توان به دو صورت استفاده کرد:

• نشان دادن branch فعلی:

git branch

• ایجاد یک branch جدید:

git branch "your new branchname"

git checkout . a.a. r

در ساختار ذخیرهٔ commitها، اشاره گری به نام HEAD وجود دارد که محل آخرین commit در ساختار ذخیرهٔ commit بین دستور را نشان می دهد؛ به این ترتیب commit جدید به صورت پیوندی در ادامهٔ همین temmit می آید. این دستور اشاره گر HEAD را به محل آخرین commit موجود در branch خاصی تغییر می دهد. به این ترتیب branch های جدید در این branch جدید ثبت می شوند.

git checkout "branchname"

git merge . 4.4. T

مطابق آنچه اشاره شد، با branch در واقع از یک commit به بعد، دنبالهٔ commit های جدید می تواند از branch قبلی جدا شود تا در مسیری جدید این تغییرات ثبت شوند. این امر می تواند مثلا برای اضافه کردن یک ویژگی جدید به پروژهٔ اصلی باشد؛ به همین منظور کدهای مربوط به اعمال این ویژگی و تست آن در یک branch ویژگی جدید نوشته می شود. اما در نهایت و با تکمیل کار در این branch، لازم است تا این تغییرات به مسیر اصلی پروژه (مثلا در master branch) اضافه شوند؛ به طور مثال، برای ادغام branch با branch لازم است تا پس در در آن از دستور زیر استفاده شود:

git merge master

به طور کلی می توان برای اعمال تغییر جدیدی در پروژه که جدای از مسیر اصلی پروژه است یا وظایف مختلفی که بین افراد مختلف تقسیم شدهاند، از محلهای شروع تصمیم برای اضافه کردن این ویژگیها یک branch که بین افراد مختلف تقسیم شدهاند، از محلهای کردن به آن branch می توان تصمیم می توان این ویژگیها یک در این جدید ایجاد کرد؛ سپس با checkout کردن به آن ما این ویرایشها و اطمینان از درستی آنها می توان آن را در سعی معزا از branch اصلی انجام داد؛ پس از اتمام این ویرایشها و اطمینان از درستی آنها می توان آن را در master ادغام کرد.

۶. مدیریت و مشاهدهٔ تغییرات و وضیعت git

git log .9.1

این دستور یک log از اطلاعات همهٔ commitهای اعمال شده میدهد. همچنین، به هر commit یک نام داده میشود که از طریق این دستور میتوان این نامها را نیز مشاهده کرد.

git log

gitk .9.7

gitk ابزاری است برای رصد وضعیت شماتیک branchها و commitها. با این ابزار می توان علاوه بر نام و سازندهٔ هر commit و تاریخ ایجاد آن، در هر commit دلخواه، نسخهٔ قدیمی و اولیهٔ فایلهای تغییر کرده در طی آن commit یا تغییرات ایجاد شده با این diff) commit را نیز مشاهده کرد.

git status .9.4

این دستور گزارشی از وضعیت فعلی repository میدهد؛ اطلاعات نشان داده شده در خروجی این دستور عبارتند از:

- branch فعلی که در آن هستیم
- وضعیت up-to-date بودن یا نبودن local repository با
 - تغییرات stage شده که نیازمند
 - تغییرات stage نشده
 - فایلهایی که به git اضافه نشده اند est

۷. ابزارهای صفحهٔ repository در

در این بخش به معرفی اجمالی تعدادی از امکانات مفید صفحهٔ repository در GitHub می پردازیم:

۷.۱. سربرگ Code

در این سربرگ می توانید بدون نیاز به clone کردن پروژه در سیستم خود، فایلهای مربوط به پروژه را مشاهده یا جستوجو کنید یا فایلهای جدیدی اضافه کنید.

۷.۲. سربرگ Wiki

از سربرگ Wiki در صفحهٔ اصلی repository می توانید مستنداتی دربارهٔ مراحل انجام پروژه، مسئولیتها، وضعیت فعلی پروژه، نحوهٔ اجرای پروژه یا تهیه کنید. این مستندات در بخش pages از همین سربرگ قابل مشاهده و ویرایش هستند. همچنین در این سربرگ می توان لینک مربوط به این wiki را دریافت و مشابه قبل داشت.

٧.٣. سربرگ Insights

این بخش اطلاعات آماری خلاصهای دربارهٔ میزان مشارکت افراد مختلف در repository و commit بر حسب زمان میدهد.

۸. امکانات git در DEاها

با گسترش کاربرد git در پروژههای کامپیوتری مهم و بزرگ، بسیاری از IDEها دستورات مهم و پرکاربرد git با گسترش کاربرد git در merge کردن کدها و رفع conflictها را با رابطهای گرافیکی مناسب یا میانبرها در خود تعبیه کردهاند. به عنوان مثال، برای آشنایی با این روشها در محصولات شرکت JetBrains می توانید مستندات آن را در لینک زیر پیدا کنید:

https://www.jetbrains.com/help/idea/using-git-integration.html

۹. لینکهای مفید و منابع

• لینکهای مفید

√ https://git-scm.com/download/

(راهنمای نصب git)

√ https://gitexplorer.io/

(سایتی مفید برای آشنایی با دستور مرتبط با کاربرد مورد نظرتان در git)

✓ https://gitignore.io/
(.gitignore سایتی مفید برای آشنایی با الگوهای مورد استفاده در تهیهٔ فایل

<u>https://www.jetbrains.com/help/idea/using-git-integration.html</u>

| JetBrains برای استفاده از ابزارهای git در git برای استفاده از ابزارهای استفاده از ابزارهای استفاده از ابزارهای عند شرکت التحقیق التح

• منابع

- https://guides.github.com/activities/hello-world/
- https://git-scm.com/book/en/v2/Getting-Started-Git-Basics/
- https://git-scm.com/docs/git-commit/
- https://git-scm.com/book/en/v1/Git-Tools-Stashing/
- https://git-scm.com/book/en/v2/Git-Branching-Basic-Branching-and-

Merging/

https://clubmate.fi/git-removing-files-from-the-staging-area-and-the-tree/

